

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №

от 2019 г.

за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

ПОСТАНОВИ:

§ 1. В Постановление № 162 на Министерския съвет от 2001 г. за определяне на диференцирани нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления (обн., ДВ, бр. 59 от 2001 г., изм. и доп., бр. 81 от 2004 г., изм., бр. 32 от 2005 г., доп., бр. 94 от 2005 г., изм. и доп., бр. 49 от 2007 г., изм., бр. 79 от 2009 г., изм. и доп., бр. 6 от 2013 г., изм., бр. 62 от 2013 г., изм. и доп., бр. 15 от 2014 г. и доп., бр. 69 от 2016 г., изм. и доп., бр. 7 от 2017 г., изм., бр. 93 от 2017 г., изм. и доп., бр. 12 от 2018 г. и изм., бр. 10 от 2019 г.) се правят следните изменения: **1. В чл. 1:**

- а) В т. 1 числото „1,15“ се заменя с „1,60“
- б) В т. 2 числото „1,85“ се заменя с „2,00“;
- в) В т. 3 числото „2,80“ се заменя с „3,00“;
- г) В т. 4 числото „4,80“ се заменя с „5,00“;
- д) В т. 7 числото „2,80“ се заменя с „3,00“;
- е) В т. 11 числото „1,25“ се заменя с „1,60“;
- ж) В т. 12 числото „2,40“ се заменя с „2,50“.

2. В § 2, ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби думите „задочна или дистанционна форма на обучение“ се заменят с „редовна по индивидуален учебен план, задочна или дистанционна форма на обучение“.

§ 2. В Постановление № 328 на Министерския съвет от 2015 г. за определяне на средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението в държавните висши училища в зависимост от комплексна оценка за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда (обн., ДВ, бр. 94 от 2015 г.; изм., бр. 7 от 2017 г., бр. 19 от 2018 г. и бр. 10 от 2019 г.) Приложение № 2 се изменя:

„Приложение № 2 към чл. 2

Методика за определяне на коефициента на висше училище по професионално направление

1. Определяне на коефициента на висше училище по професионално направление:

1.1. Коефициентът на всяко висше училище (i) за всяко професионално направление (j) K_{ij} се изчислява по следната формула:

$K_{ij} = K_a \times K_{ни} \times K_{рпт} \times K_{1м} \times K_{пнобн} \times K_{пнппу} \times K_{пнп} \times K_{опнрцв}$,
където:

K_a е коефициентът за акредитационна оценка и се определя съгласно т. 2;

$K_{ни}$ – коефициентът за научни изследвания и се определя съгласно т. 3;

$K_{рпт}$ – коефициентът за реализация на пазара на труда и се определя съгласно т. 4;

$K_{1м}$ – коефициентът за първо място и се определя съгласно т. 5;

$K_{пнобн}$ – коефициентът за професионални направления с очакван бъдещ недостиг на пазара на труда и се определя съгласно т. 6;

$K_{пнппу}$ – коефициентът за професионално направление, което не е определено като приоритетно и в него се обучават повече от половината от общия средно приравнен брой учащи във висшето училище, и се определя съгласно т. 7;

$K_{пнп}$ – коефициентът за професионални направления с намаляващ прием и се определя съгласно т. 8;

$K_{опнрцв}$ – коефициентът за обучение в професионални направления в райони с целенасочено въздействие и се определя съгласно т. 9.

1.2. Полученият коефициент (K_{ij}) по формулата по т. 1.1 се закръглява до два знака след десетичната запетая.

1.3. При стойности на получения коефициент по формулата по т. 1.1 под 0,50 коефициентът се приравнява на 0,50.

1.4. В случаите, в които коефициентът на висше училище за дадено професионално направление, получен по формулата по т. 1.1, е над 1,00 и надвишава коефициента на висшето училище, класирано по същото професионално направление едно място по-напред, коефициентът се приравнява на този на висшето училище, класирано едно място по-напред, или на единица (1,00) в зависимост от това, коя от двете стойности е по-висока.

2. Определяне на коефициент за акредитационна оценка:

2.1. Коефициентът за акредитационна оценка (Ка) се изчислява по следната формула:

$$K_a = 1 + (O_{\text{ПА}} - 8,5) \times 0,1,$$

където ОПА е оценката от програмната акредитация за съответното висше училище по съответното професионално направление съгласно стойността по този индикатор в Рейтинговата система на висшите училища в Република България към 31 октомври на годината, предхождаща годината, за която се определят средствата.

2.2. В случаите, в които висшето училище няма оценка от програмна акредитация по съответното професионално направление и осъществява обучение въз основа на положително оценен проект, коефициентът за акредитационна оценка се определя в размер на единица (1,00).

3. Определяне на коефициент за научни изследвания:

3.1. Коефициентът за научни изследвания (Кни) се изчислява по следната формула:

$$K_{\text{ни}} = 1 - (55 - \text{КОНИ})/200,$$

където КОНИ е комплексната оценка за научни изследвания, формирана от индикаторите за научни изследвания и техните тежести по приложение № 1 и стойностите на индикаторите, определени по методологията на Рейтинговата система на висшите училища в Република България към 31 октомври на годината, предхождаща годината, за която се определят средствата.

3.2. За професионалните направления "Религия и теология", "Теория на изкуствата", "Изобразителни изкуства", "Музикално и танцово изкуство", "Театрално и филмово изкуство", "Спорт", "Педагогика на обучението по...", "Национална сигурност" и "Военно дело" коефициентът за научни изследвания се определя в размер на единица (1,00).

3.3. За професионалните направления от областите на висше образование "Социални, стопански и правни науки" и "Хуманитарни науки", както и за професионалните направления "Теория и управление на образованието", "Обществено здраве" и "Здравни грижи" коефициентът за научни изследвания (Кни) се изчислява по следната формула:

$$\text{Кни} = 1 - (47 - \text{КОНИ})/200.$$

4. Определяне на коефициент за реализация на пазара на труда:

4.1. Коефициентът за реализация на пазара на труда (Крпт) се определя в зависимост от стойностите по индикатори "Безработица сред завършилите" и "Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание" по следната матрица:

Приложение на придобитото висше образование (в проценти) "Безработица сред завършилите" (в проценти)	Над 65	От 45 до 65	От 30 до 45	Под 30
под 2,00	1,20	1,12	1,06	0,97
от 2,00 до 4,00	1,12	1,06	0,96	0,88
от 4,00 до 6,00	0,99	0,95	0,90	0,84
над 6,00	0,89	0,84	0,78	0,70

4.2. За професионални направления във висши училища, за които няма информация по двата показателя поради липса на завършили студенти и съответно на данни за реализация на пазара на труда, коефициентът за реализация на пазара на труда се определя в размер на единица (1,00).

5. Определяне на коефициент за първо място:

5.1. Коефициентът за първо място (К1м) се определя за:

5.1.1. висше училище, което е получило най-висока комплексна оценка за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда съгласно чл. 1 по професионалното направление или е единственото, което осъществява обучение по това професионално направление;

5.1.2. висшите училища, получили комплексна оценка съгласно чл. 1, която е по-ниска с две (2,00) или с по-малко точки от оценката на висшето училище, получило най-високата оценка по професионалното направление.

5.2. Не се определя коефициентът за първо място в случаите, в които три или повече висши училища по професионалното направление са получили най-високи оценки съгласно чл. 1, разликата между които е две (2,00) или по-малко точки, и тези висши училища обучават над 50 на сто от студентите по това професионално направление.

5.3. Коефициентът за първо място е в размер на произведението на коефициентите $K_{1ма}$ и $K_{1мб}$ ($K_{1м} = K_{1ма} \times K_{1мб}$), които се определят, както следва:

5.3.1. $K_{1ма} = 1,15$ за висшите училища, определени на първо място съгласно т. 5.1;

5.3.2. $K_{1ма} = 1,265$ за висшите училища, които са определени на първо място съгласно т. 5.1 по професионални направления от области на висше образование "Педагогически науки", "Природни науки, математика и информатика", "Технически науки", "Аграрни науки и ветеринарна медицина" и "Изкуства" и имат стойност по индикатор "Безработица сред завършилите" под 2,00 (процента) и по индикатор "Приложение на придобитото висше образование" над 65,00 (процента);

5.3.3. $K_{1ма} = 1,00$ за всички останали случаи;

5.3.4. $K_{1мб} = 1,1$ за висшите училища, определени на първо място съгласно т. 5.1 и получили комплексна оценка съгласно чл. 1, която е с повече от четиринадесет (14) точки по-висока от оценката на висшето училище, класирано на второ място по професионалното направление;

5.3.5. $K_{1мб} = 1,05$ за висшите училища, определени на първо място съгласно т. 5.1 и получили комплексна оценка съгласно чл. 1, която е с повече от седем (7) точки по-висока от оценката на висшето училище, класирано на второ място по професионалното направление;

5.3.6. $K_{1ма} = 1,00$ за всички останали случаи.

6. Коефициентът за професионални направления с очакван бъдещ недостиг на пазара на труда ($K_{пнобн}$) се определя, както следва:

6.1. За професионални направления от области на висше образование "Социални, стопански и правни науки", "Здравеопазване и спорт" и "Сигурност и отбрана" в размер 1,00.

6.2. За професионални направления от области на висше образование "Хуманитарни науки", "Педагогически науки", "Природни науки, математика и информатика", "Технически науки", "Аграрни науки и ветеринарна медицина" и "Изкуства":

6.2.1. за висшите училища, определени на първо място съгласно т. 5.1 – 1,1;

6.2.2. за висшите училища, определени на второ и на следващо място съгласно т. 5.1 – 1,05.

7. Коефициентът за професионално направление, което не е определено като приоритетно и в което се обучават повече от половината от общия средно приравнен брой учащи във висшето училище (Кпнп), се определя, както следва:

7.1. Ако по професионалното направление се обучават над 50 на сто от средно приравнения брой учащи във висшето училище – в размер 1,05;

7.2. Ако по професионалното направление се обучават над 60 на сто от средно приравнения брой учащи във висшето училище – в размер 1,1;

7.3. Ако по професионалното направление се обучават над 70 на сто от средно приравнения брой учащи във висшето училище – в размер 1,2;

7.4. Ако по професионалното направление се обучават над 80 на сто от средно приравнения брой учащи във висшето училище – в размер 1,3;

7.5. Ако по професионалното направление се обучават над 90 на сто от средно приравнения брой учащи във висшето училище – в размер 1,4.

8. Определяне на коефициент за професионално направление с намаляващ прием (Кпнп):

8.1. Коефициентът за професионално направление с намаляващ прием се определя за приоритетни професионални направления, в които се наблюдава намаление на средно приравнения брой учащи се за период от последните 5 години, и се изчислява по следната формула:

$$K_{пнп} = \frac{1 + (0,924 - (СПБУ(t-1) / СПБУ(t-5)))}{1,5}$$

където:

СПБУ е средно приравненият брой учащи се в съответното професионално направление и t е времеви индекс за настоящата година.

8.2. В случай че намалението на средно приравнения брой учащи се в съответното професионално направление за периода е по-малко от 7,6 на сто, то коефициентът за професионално направление с намаляващ прием е в размер единица (1,00).

9. Коефициентът за обучение в професионални направления в райони с целенасочено въздействие (Копнрцв) се определя за професионалните направления, в които обучението се провежда в областите Видин, Враца, Кърджали, Смолян и Ловеч, и е в размер 1,12.“

§ 3. В Постановление № 90 на Министерския съвет от 2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации (Обн., ДВ, бр. 44 от 2000 г., попр., бр. 45 от 2000 г., изм. и доп., бр. 60 от 2001 г., бр. 30 от 2002 г., изм., бр. 83 от 2002 г., изм. и доп., бр. 101 от 2002 г., изм. с Решение № 7622 от 18.07.2003 г. на ВАС на РБ - бр. 67 от 2003 г., изм. и доп., бр. 29 от 2004 г., изм., бр. 96 от 2005 г., доп., бр. 1 от 2006 г., изм. и доп., бр. 70 от 2006 г., доп., бр. 15 от 2007 г., изм. и доп., бр. 55 от 2008 г., изм., бр. 86 от 2008 г., бр. 13 от 2009 г., бр. 79 от 2009 г., доп., бр. 96 от 2011 г., изм. и доп., бр. 62 от 2012 г., изм., бр. 62 от 2013 г., доп., бр. 23 от 2014 г., изм., бр. 58 от 2015 г., изм. и доп., бр. 59 от 2016 г., изм., бр. 66 от 2017 г., изм. и доп., бр. 19 от 2018 г., доп., бр. 55 от 2018 г., изм., бр. 70 от 2018 г., бр. 10 от 2019 г. и изм. и доп., бр. 55 от 2019 г.) се създава **чл. 8б:**

„Чл. 8б. (1) Студентите, приети за обучение в годината на придобиване на средно образование в държавни висши училища по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „а“ от Закона за висшето образование по специалности от професионални направления „Педагогика“, „Педагогика на обучението по...“, „Машинно инженерство“, „Електротехника, електроника и автоматика“, „Енергетика“, „Транспорт, корабоплаване и авиация“, „Материали и материалознание“, „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми, „Металургия“, „Химични технологии“, „Общо инженерство“, както и по защитената специалност „Хидростроителство“ от професионално направление „Архитектура, строителство и геодезия“, получават стипендии в размер на 100 лв., когато отговарят на едно от следните условия:

1. индивидуалният резултат от държавния зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература е в десет на сто от най-високите резултати за страната за учебната година на придобиване на средно образование и индивидуалният резултат от втория задължителен държавен зрелостен изпит или от задължителния държавен изпит за придобиване на професионална квалификация е равен или е над средния за страната резултат от съответния изпит за учебната година на придобиване на средно образование;

2. индивидуалният резултат от държавния зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература е равен или е над средния за страната за учебната година на придобиване на

средно образование и индивидуалният резултат от втория задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Математика, Физика и астрономия или Химия и опазване на околната среда е в тридесет на сто от най-високи резултати за страната от съответния държавен зрелостен изпит за учебната година на придобиване на средно образование.

(2) Средствата за стипендии по ал. 1 се планират по висши училища съобразно броя на такива студенти - стипендианти от предходната учебна година.

(3) Стипендиите по ал. 1 се отпускат за всеки учебен семестър и се изплащат за 5 месеца за всеки месец поотделно. Стипендии се отпускат от началото на първата година на обучение със заповед на ректора, като ограничението по чл. 1, ал. 2, т. 2 се прилага от втория и следващи семестри на обучение.

(4) Стипендията по ал. 1 се получава независимо дали студентът получава други стипендии по реда на това постановление.

(5) Министерството на образованието и науката публикува данните по ал. 1, т. 1 и 2, с изключение на индивидуалните резултати, за текущата учебна година на официалната си интернет страница до края на месец юни.

(6) Видът на документите и срокът за подаването им за получаване на стипендията по ал. 1 се определят от висшето училище.

(7) Подадените документи за отпускане на стипендии се разглеждат от комисия, определена със заповед на ректора.“

§ 4. В Постановление № 64 на Министерския съвет от 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления и на Списък на защитените специалности (Обн., ДВ, бр. 26 от 2016 г., доп., бр. 69 от 2016 г., изм. и доп., бр. 24 от 2017 г., бр. 66 от 2017 г., бр. 19 от 2018 г., бр. 10 от 2019 г., и доп., бр. 55 от 2019 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 3:

а) в ал. 1 думите „20 февруари“ се заменя с „10 февруари“;

б) в ал. 2 думите „20 февруари“ се заменя с „10 февруари“

2. В чл. 4:

а) Алинея 1 се изменя:

„(1) Броят на приеманите за обучение студенти и докторанти по чл. 1, т. 1 по държавни висши училища и по професионални направления се определя като произведение от максимално допустимия брой на приеманите за обучение студенти и докторанти по чл. 1, т. 1 по съответното професионално направление за всички държавни висши училища и разпределителен коефициент за всяко висше училище по съответното професионално направление, определен по методиката

съгласно приложение № 1.“

б) Алинея 2 се изменя:

„(2) Максимално допустимият брой на приеманите за обучение студенти и докторанти по чл. 1, т. 1 по съответното професионално направление за всички държавни висши училища се определя въз основа на политиката за определяне на оптимален общ брой на приеманите студенти и докторанти, за които държавата осигурява средства за издръжката на обучението им, спрямо броя на завършващите средно образование в съответната учебна година и обвързване профилната структура на висшето образование с потребностите на пазара на труда и на обществото.“

3. В чл. 5, ал. 1, т. 2 думите „ по чл. 4, ал. 1, 2, 6, 7 и 8“ се заменят с „по чл. 4, ал. 1, 6 и 8“.

4. В чл. 6 ал. 4 се отменя.

5. В Приложение № 1 към чл. 4, ал. 1:

а) Заглавието на приложението се изменя: „Методика за определяне на разпределителен коефициент на висше училище по професионално направление“;

б) Точка 1 се изменя:

„1. (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г., в сила от 1.01.2019 г.) Разпределителният коефициент на всяко държавно висше училище за всяко професионално направление се определя по следната формула:

$$PK_{ij} = \frac{A_{ij}}{\sum_{j=1}^n A_{ij}},$$

където:

PK_{ij} е разпределителен коефициент на професионалното направление за държавното висше училище;

i – професионално направление;

j – държавно висше училище;

A_{ij} се изчислява по формулата:

$$A_{ij} = IK_{ij} \times \sqrt{a_{1ij} \times a_{2ij}}, \text{ където:}$$

IK_{ij} е индикатор за качество, който се определя в зависимост от получената оценка от програмната акредитация на професионалното направление, оценката за научната дейност и оценката за реализация на завършилите студенти и докторанти, както следва:

Оценка от програмната акредитация		Под 6,50			6,50 - 7,99			8,00 - 8,99			9.00-10,00		
Оценка за научна дейност		ниска – под 50	средна – от 50 до 60	висока – над 60	ниска – под 50	средна – от 50 до 60	висока – над 60	ниска – под 50	средна – от 50 до 60	висока – над 60	ниска – под 50	средна – от 50 до 60	висока – над 60
Оценка за реализация	1	0,950	1,040	1,120	1,040	1,120	1,200	1,120	1,200	1,280	1,200	1,280	1,360
	2	0,850	0,950	1,040	0,960	1,040	1,120	1,040	1,120	1,200	1,120	1,200	1,280
	3	0,700	0,850	0,960	0,850	0,950	1,040	0,950	1,040	1,120	1,040	1,120	1,200
	4	0,600	0,700	0,880	0,700	0,850	0,960	0,850	0,960	1,040	0,960	1,040	1,120
	5	0,500	0,600	0,800	0,600	0,700	0,880	0,700	0,880	0,960	0,880	0,960	1,040

a_{1ij} е относителният дял на броя на приетите студенти и докторанти по чл. 1, ал. 1 по съответното професионално направление в държавното висше училище спрямо общия брой на приетите студенти и докторанти по чл. 1, ал. 1 по същото професионално направление във всички държавни висши училища за предходната година (%);

a_{2ij} е относителният дял на капацитета на професионалното направление на съответното държавно висше училище спрямо общия сбор от капацитетите на същото професионално направление за всички държавни висши училища (%);

$\sum_{j=1}^n A_{ij}$ е сборът от изчислените стойности на A_{ij} за всички държавни висши училища, обучаващи в съответното професионално направление;

n е броят на държавните висши училища. “;

в) Точка 2.3 се изменя:

„2.3. В случаите, в които висшето училище няма оценка от програмна акредитация по съответното професионално направление и осъществява обучение въз основа на положителна оценка на проект по чл. 84, ал. 2 и 3 от Закона за висшето образование, индикаторът за качество по т. 1 се определя на съответстващия за получена оценка от програмна акредитация на професионалното направление (8,01 – 9,00).“

г) В т. 3:

аа) В т. 3.2 думите „Коефициентът по т. 1.1, 1.2, 1.3 или 1.4“ се заменят с „Индикаторът за качество по т. 1“;

бб) В т. 3.3 думите „коефициентът по т. 1.1, 1.2, 1.3 или 1.4“ се заменят с „индикаторът за качество по т. 1“;

д) В т. 4.2 думите „коефициентът по т. 1.1, 1.2, 1.3 или 1.4“ се заменят с „индикаторът за

качество по т. 1“.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 5. Размерът на издръжката на обучението за студентите по професионални направления, приети през учебните 2017/2018 г. и 2018/2019 година, се определя, както следва:

1. „Икономика“, „Администрация и управление“, „Туризъм“ – базовия норматив за издръжка на обучението за един студент, умножен по коефициент 1,15;

2. „Социология, антропология и науки за културата“, „Филология“, „История и археология“, „Философия“, „Религия и теология“, „Психология“, „Социални дейности“, „Право“, „Обществени комуникации и информационни науки“, „Политически науки“ – базовия норматив за издръжка на обучението за един студент, умножен по коефициент 1,85;

3. „Математика“, „Информатика и компютърни науки“, „Биологически науки“, „Химически науки“, „Физически науки“, „Науки за земята“, „Електротехника, електроника и автоматика“, „Машинно инженерство“, „Комуникационна и компютърна техника“, „Енергетика“, „Транспорт, корабоплаване и авиация“, „Архитектура, строителство и геодезия“, „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми“, „Металургия“, „Химични технологии“, „Биотехнологии“, „Хранителни технологии“, „Горско стопанство“, „Общо инженерство“ и „Материали и материалознание“ – базовия норматив за издръжка на обучението за един студент, умножен по коефициент 2,80;

4. „Растениевъдство“, „Растителна защита“ и „Животновъдство“ – базовия норматив за издръжка на обучението за един студент, умножен по коефициент 4,80;

5. „Национална сигурност“ – базовия норматив за издръжка на обучението за един студент, умножен по коефициент 2,80, с изключение на провежданото обучение от военните академии, висшите военни училища и Академията на МВР, за което коефициентът е 7,81;

6. „Педагогика“, „Педагогика на обучението по...“, „Теория и управление на образованието“ – базовия норматив за издръжка на обучението за един студент, умножен по коефициент 1,25;

7. „Обществено здраве“ – базовия норматив за издръжка на обучението за един студент, умножен по коефициент 2,40;

§ 6. (1) Средствата за стипендии по § 3 (относно чл. 8б, ал. 1) за учебната 2020/2021 година се планират по висши училища съобразно броя на студентите, отговарящи на условията по чл. 8б, ал. 1, т. 1 и 2, приети за обучение през учебната 2019/2020 година.

(2) Средствата за стипендии по § 3 (относно чл. 8б, ал. 1) за месеците октомври, ноември и декември на 2020 година се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката.

§ 7. Постановлението влиза в сила от 1 януари 2020 г. и се прилага:

1. по отношение на § 1 – и при определяне на издръжката на обучението на студентите, приети през учебната 2019 - 2020 г.;

2. по отношение на § 3 – от учебната 2020/2021 година за студентите, приети за обучение в първи курс.

МИНИСТЪР – ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО БОРИСОВ

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ:**

ВЕСЕЛИН ДАКОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА МОН:

АЛБЕНА МИХАЙЛОВА

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„ПРАВНА” В МОН:**

ЛЮБОМИР ЙОСИФОВ